

Thư của Phao-lô gửi Tít (Tít)

Mục-dịch: Để chỉ-báo Tít về nhiệm-vụ giám-thị các hội-thánh trên đảo Cơ-rét

Người viết: Phao-lô

Gửi cho: Tít, người Hy-lạp, có lẽ đã tin Đấng Christ qua mục-vụ của Phao-lô. Người đã trở thành người đại-diện đặc-biệt của Phao-lô trên đảo Cơ-rét.

Ngày viết: Vào năm 64 SC (Sau Christ Giáng-sinh) viết cùng lúc với 1 Ti-mô-thê; có lẽ từ Ma-xê-đoan khi Phao-lô du-hành giữa các lần bị bỏ tù tại Rô-ma

Bối-cảnh: Phao-lô sai Tít tổ-chức và giám-thị các hội-thánh tại Cơ-rét. Bức thư này cho Tít biết cách thức làm việc giám-thị này.

Câu gốc: “Vì lý-do này ta đã để người ở lại trong Cơ-rét, để người thu-xếp điều còn lại và bổ-nhiệm các trưởng-lão trong mỗi thành-phố như ta đã chỉ-dẫn người” (1.5)

Nhân-vật chính: Phao-lô, Tít

Chỗ chính: Cơ-rét, Ni-cô-bô-li

Nét đặc-trung: Thư Tít tương-tự với thư 1 Ti-mô-thê gồm các chỉ-dẫn cho những người chăn (các trưởng-lão)

Ý chính: Một người lãnh-đạo ra đi mà không có sẵn kế-kế-vị thì sẽ có một chỗ trống nguy-hại. Được Phao-lô dạy-dỗ, nhiều người, có học-vấn, giỏi ăn nói, có động-lực, và được đầy-dẫy Đức Thánh-Linh, ra đi thuyết-giảng tin-lành của Đấng Christ khắp đế-quốc Rô-ma—nhiều đời sống đã được biến-đổi và các hội-thánh đã bắt đầu. Nhưng Phao-lô biết rằng hội-thánh phải được gây-dựng trên Đấng Christ, chớ không phải trên một con người nào khác. Và ông cũng đã biết rằng ông cũng không ở đó để gây-dựng, khuyến-khích, đào-tạo môn-đồ, và dạy-dỗ. Vì vậy ông đã huấn-luyện các người chăn trẻ để lãnh-đạo hội-thánh sau khi ông ra đi. Phao-lô thúc-giục họ tập-trung đời sống và việc dạy-dỗ họ trên lời Đức Chúa TRỜI (2 Ti-mô-thê 3.16) và huấn-luyện các người khác để thực-hành mục-vụ (2 Ti-mô-thê 2.2).

Tít là một tín-nhân Hy-lạp. Phao-lô đã dạy-dỗ và nuôi-dưỡng Tít, đưa người ra đứng trình-diện trước hội-đồng trưởng-lão Giê-ru-sa-lem như một thí-dụ sống của việc Đấng Christ đã đang làm giữa các dân Ngoại-bang (Ga-la-ti 2.1-2.3). Giống như Ti-mô-thê, Tít là bạn đồng-hành thân-thiết và đáng tin-cậy của Phao-lô. Sau này, Tít trở thành vị đặc-sứ của Phao-lô (2 Cô-rinh-tô 7.5-7.16) và cuối cùng làm người coi sóc của các hội-thánh trên đảo Cơ-rét (Tít 1.5). Từ từ và cẩn-thận, Phao-lô phát-triển Tít thành một Christ-nhân trưởng-thành và người lãnh-đạo biết trách-nhiệm. Bức thư Tít là một bước kế-tiếp trong tiến-trình huấn-luyện môn-đồ này. Phao-lô, như đã cho Ti-mô-thê, cũng cho Tít biết cách tổ-chức và lãnh-đạo các hội-thánh.

Phao-lô bắt đầu bằng lời chào-thăm và dẫn-nhập dài hơn thường-lệ, phát-họa tiến-trình phát-triển lãnh-đạo—mục-vụ của Phao-lô (1.1-1.3), các trách-nhiệm của Tít (1.4-1.5), và các người lãnh-đạo mà Tít sẽ bổ-nhiệm và huấn-luyện (1.5).

Phao-lô liệt-kê ra phẩm-chất của một người chăn (1.6-1.9) và đối-chiếu với các người lãnh-đạo và giáo-sư già (1.10-1.16). Kế đó, Phao-lô nhấn mạnh đến tầm quan-trọng của các việc làm lành trong đời sống của Christ-nhân, cho Tít biết cách thức liên-hệ với các nhóm tuổi khác nhau trong hội-thánh (2.2-2.6). Ông nài-khuyên Tít làm gương tốt của một Christ-nhân trưởng-thành (2.7-2.8) và dạy-dỗ với sự can-đảm và lòng tin-chắc (2.9-2.15). Đoạn, ông bàn-luận đến các trách-nhiệm tổng-quát của Christ-nhân trong xã-hội—Tít phải nhắc-nhở người ta về các việc này (3.1-3.8), và người phải tránh các lý-luận chia rẽ (3.9-3.11). Phao-lô kết-luận bằng lời kêu gọi Tít sớm đến cùng ông và có các lời chào-thăm cá-nhân (3.12-3.15).

Bức thư Phao-lô gửi cho Tít ngắn nhưng là một mốc nổi quan-trọng trong tiến-trình huấn-luyện môn-đồ—giúp một thanh-niên tăng-trưởng đến mức lãnh-đạo trong hội-thánh. Khi quý vị đọc bức thư này, quý vị sẽ nhận được sự am-hiểu về tổ-chức và đời sống của hội-thánh ban đầu và các nguyên-tắc để tổ-chức các hội-thánh hiện-tại. Nhưng quý vị cũng sẽ thấy thế nào để là một người lãnh-đạo Christ-nhân-nhân có trách-nhiệm.

Đọc thư Tít và xin quý vị quyết-định, như Phao-lô, huấn-luyện người để lãnh-đạo và dạy-dỗ những người khác.

Thư của Phao-lô gửi Tít
(Tít 1.1-3.8)

1. Sự lãnh-đạo trong hội-thánh (1.1-1.16)

Lời chào-thăm mở đầu (1.1-1.4)

1Phao-lô, một kẻ nô-lệ của Đức Chúa TRỜI, và một sứ-đồ của Giê-xu Đấng Christ, vì đức-tin của những kẻ được chọn bởi Đức Chúa TRỜI và sự nhận-biết lẽ thật, y theo sự tin-kính, ²trong niềm hy-vọng có sự sống đời đời, mà Đức Chúa TRỜI, Đấng không thể nói dối, đã hứa trước thời-kỳ đời đời, ³song ở thời-điểm thích-hợp đã bày tỏ, lời của Ngài, trong sự công-bố mà với sự đó ta đã được tín-nhiệm theo mạng-lệnh của Đức Chúa TRỜI là Cứu-Chúa của chúng ta,

⁴Gửi cho Tít, đứa con thật của ta theo một đức-tin chung: Ân-điển⁽¹⁾ và sự bình-an từ Đức Chúa TRỜI là Cha và Đấng Christ Giê-xu là Cứu-Chúa của chúng ta.

Các phẩm-chất của người lãnh-đạo hội-thánh (1.5-1.9)

⁵Vì lý-do này ta đã để người ở lại trong đảo Co-rét, để người thu-xếp điều còn lại và bổ-nhiệm các trưởng-lão trong mỗi thành-phố như ta đã chỉ-dẫn người, ⁶ngừa là, nếu ông nào không trách được, chồng của một vợ, có con-cái là những kẻ tin, không bị cáo về sự phung-phí hay nổi loạn. ⁷Vì giám-mục⁽²⁾ phải không trách được với tư cách là người quản lý của Đức Chúa TRỜI, không bướng bỉnh, không nhay giận, không ghiền rượu, không hay cãi, không thích lợi lộc bản thiêu, ⁸nhưng hiếu khách⁽³⁾, thích điều thiện, có ý-thức, công-bình, ngoan-đạo, tự chủ, ⁹giữ vững lời trung-thực phù-hợp với sự giảng-dạy, rằng là người sẽ có khả-năng đề cả cổ vũ trong giáo-lý đúng đắn lẫn bẻ lại những kẻ nói nghịch.

Cảnh-cáo về các giáo-sư giả (1.10-1.16)

¹⁰Vì có nhiều người chống đối, những kẻ nói bông-lông và những kẻ hay lừa-dối, một cách đặc-biệt là những kẻ thuộc nhóm cắt-bì, ¹¹là những kẻ phải bị làm im tiếng vì họ đang làm xáo trộn toàn-bộ các gia-đình, đang dạy các điều họ không nên dạy, vì cơ lợi bản thiêu. ¹²Một người trong bọn họ, một tiên-tri của chính họ, đã nói: “Những người đảo Co-rét luôn luôn là những kẻ nói dối, những súc-vật xấu-xa, những kẻ tham ăn làm biếng.” ¹³Lời chứng này là thật. Vì lý-do này, hãy quở-trách họ một cách nặng-nề, để họ có thể là đứng đắn trong đức-tin; ¹⁴chớ chú ý đến các chuyện hoang-đường của người Giu-đa và các điều-răn của những kẻ quay đi khỏi lẽ-thật. ¹⁵Đối với những kẻ trong sạch, tất cả các sự việc đều là trong sạch; song đối với những kẻ bị làm ô-uế và không tin, không có điều gì là trong sạch, nhưng cả trí của họ lẫn lương-tâm của họ đều bị làm ô-uế. ¹⁶Họ xưng-nhận biết Đức Chúa TRỜI, nhưng bởi các việc làm của họ, họ phủ-nhận Ngài, họ đáng ghê-tởm và không tuân-phục và không có giá-trị cho bất cứ một việc làm tốt-lành nào cả.

2. Sống ngay thẳng trong hội-thánh (2.1-2.15)

Các trách-nhiệm của các người già và trẻ và của người đầy-tớ (2.1-2.10)

2¹Nhưng về phần người, hãy nói những điều hợp với giáo-lý đúng. ²Các ông già lớn tuổi phải điều độ, có

phẩm cách, có ý-thức, đứng đắn trong đức-tin, trong tình thương, trong sự bền-chí. ³Các bà già lớn tuổi giống như vậy, phải kính trọng trong tư cách của họ, không được là những kẻ đồn miệng độc địa, không bị trở thành nô-lệ của nhiều rượu, dạy điều tốt-lành, ⁴để họ có thể khuyến-khích các phụ-nữ trẻ thương-yêu chồng của chúng, thương con-cái của chúng, ⁵có ý-thức, trong sạch, các người làm việc ở nhà, từ-tế, chịu phục tùng chính chồng của mình, để lời của Đức Chúa TRỜI sẽ không bị làm ô-danh. ⁶Giống như vậy, hãy thúc-giục các thanh-nam có ý-thức; ⁷trong tất cả các sự việc hãy tự tỏ mình là một gương-mẫu về các việc làm tốt-lành, với tính không thể hỏng được về giáo-lý, có phẩm cách, ⁸đứng trong lời nói không trách được, để kẻ chống-đối bị xấu-hổ, không có một điều gì xấu để nói về chúng ta. ⁹Hãy thúc-giục các kẻ nô-lệ chịu phục tùng chính chủ của chúng trong mọi sự, làm đẹp lòng, không cãi lại, ¹⁰không ăn-cấp vật, nhưng tỏ ra mọi đức-tin tốt để chúng sẽ làm tăng thêm vẻ đẹp giáo lý của Đức Chúa TRỜI Cứu-Chúa của chúng ta trong mọi mối quan-hệ.

Ân-điển của Đức Chúa TRỜI (2.11-2.15)

¹¹Vì ân-điển của Đức Chúa TRỜI đã biểu lộ, đem sự cứu-rỗi cho mọi người, ¹²chỉ dạy chúng ta phủ-nhận sự không tin-kính và các tham muốn thế-tục và sống một cách có ý-thức, một cách công-chính và một cách tin-kính trong đời hiện-tại, ¹³chờ đợi hy-vọng phước hạnh đó và sự hiện ra của sự vinh-quang của Đức Chúa TRỜI vĩ-đại và Cứu-Chúa của chúng ta, là Đấng Christ Giê-xu, ¹⁴là Đấng đã tự phó chính Ngài vì chúng ta để cứu-chuộc chúng ta khỏi mọi việc làm vô luật lệ, và để làm tinh-sạch cho chính Ngài một dân thay cho tài-sản riêng của Ngài, sốt-sắng vì các việc làm tốt-lành.

¹⁵Các điều này nói và thúc đẩy và khiển-trách với mọi quyền-lực. Chớ để một người nào khinh-dể người.

3. Sống ngay thẳng trong xã-hội (3.1-3.15)

Tuân theo chính-quyền (3.1-3.7)

3¹Hãy nhắc-nhờ họ chịu phục tùng các nhà thống-trị, và các quyền-lực, phải biết vâng lời, phải sẵn-sàng vì mọi việc lành, ²chớ phi-báng một người nào cả, không hay gây-gỗ, hòa-nhã, tỏ hết sức kính-trọng đối với mọi người. ³Vì chính chúng ta một lần cũng đã là đại-dội, không tuân-phục, bị lừa-dối, bị trở thành nô-lệ của những thú-tính và các khoái-lạc khác nhau, sống cuộc đời của chúng ta trong ác tâm và ganh-tị, đầy căm-thù, và căm-ghét nhau. ⁴Nhưng khi sự ân-cần từ-tế của Đức Chúa TRỜI là Cứu-Chúa của chúng ta và tình thương của Ngài cho nhân-loại đã biểu lộ, ⁵Ngài đã cứu-rỗi chúng ta, không trên nền-tảng của việc làm mà chúng ta đã làm trong sự công-chính, nhưng theo sự khoan-dung của Ngài, bởi việc rửa sạch của sự tái-sinh và sự đổi mới bởi Đức Thánh-Linh, ⁶Đấng mà Ngài đã đổ ra trên chúng ta một cách dồi-dào qua Giê-xu Đấng Christ là Cứu-Chúa của chúng ta, ⁷rằng được xưng công-chính bởi ân-điển của Ngài chúng ta đã được làm thành các kẻ kẻ-tự theo hy-vọng có sự sống đời đời.

Tránh các tranh-luận vô-ích (3.8-3.11)

⁸Đây là lời phát-biểu đáng tin-cậy; và về các điều này ta muốn người nói một cách quả-quyết, ngõ hầu những kẻ đã tin Đức Chúa TRỜI có thể thận-trọng làm các việc làm

¹Vài bản cổ xưa khác đọc: ân-điển, sự khoan-dung

²hay: kẻ coi-sóc, trưởng-lão, mục-từ

³sẵn lòng tiếp-đón và chiêu-đãi khách

**Thư của Phao-lô gửi Tít
(Tít 3.9-3.15)**

tốt-lành. Các việc này là tốt và có ích cho loài người.
⁹Nhưng hãy tránh các cuộc tranh-luận đại độn và các gia-phổ và sự xung độn và các sự tranh-chấp về Luật-pháp, vì chúng không có ích và không có giá-trị. ¹⁰Hãy loại ra người có óc bè đàng sau lời cảnh-cáo lần thứ nhất và lần thứ nhì, ¹¹biết rằng một người thể ấy bị đưa vào con đường sai và đang phạm tội, bị tự kết-án.

Các lời chỉ-dạy cuối-cùng của Phao-lô (3.12-3.15)

12Khi ta sai A-tê-ma hay Ti-chi-cơ đến cùng người, hãy làm mọi cố-gắng để đến cùng ta tại Ni-cô-bô-li, vì ta đã định trải qua mùa đông ở đó. ¹³Một cách chuyên cần hãy giúp-đỡ Xê-na vị luật-sư và A-bô-lô trên con đường của họ, ngõ hầu họ không thiếu-thốn một thứ gì cả. ¹⁴Và người của chúng ta cũng hãy học làm các việc làm tốt-lành, để chúng sẽ chẳng không có kết quả.

15Tất cả những người ở cùng ta chào-thăm người. Hãy chào-thăm những kẻ yêu-thương chúng ta trong đức-tin. Xin ân-điễn ở với tất cả anh em⁽¹⁾.

¹bản khác thêm: A-men